

Journal of Children's

LITERATURE & LANGUAGE
EDUCATION

Evaluation of Cemil Kavukçu's Works in terms of the Basic Elements of Children's Literature*

Büşra YÜCE**, Ergün HAMZADAYI***

Abstract. Children's encounter with qualified works in the field of literature is very important in terms of acquiring mother tongue awareness and reading culture. On the other hand, children's literature works undertake extremely important tasks in helping children make sense of their existence and acquire the material and spiritual value system of the society they live in. In this context, in this research, all of Cemil Kavukçu's works for children were examined in terms of the basic elements of children's literature (subject, message, character, language and narration, and pictures) included in Prof. Dr. Sedat Sever's book *Children and Literature*. The analyses of Kavukçu's works addressing children were made through document review, which is one of the qualitative research methods. It was aimed to evaluate the works in terms of the basic elements of children's literature by presenting the data obtained for each element as frequency and percentage values and also by giving sections from the works. The findings obtained within the scope of the study were discussed by comparing them with similar study results. It has been determined that Kavukçu observes the principles of child relativity and child reality and that her works are generally competent in terms of the basic elements of children's literature.

Keywords: Cemil Kavukçu, children's literature, elements of children's literature, suitability for children, child reality.

How to cite: Yüce, B., & Hamzadayı E. (2024). Cemil Kavukçu'nun yapıtlarının çocuk yazınının temel öğeleri açısından değerlendirilmesi. *Journal of Children's Literature and Language Education*, 7 (2), 134-160.

* This study was produced from the master's thesis titled "Evaluation of Cemil Kavukçu's works in terms of the basic principles of children's literature".

** MONE, Emine Rüştü Oral Secondary School, Gaziantep, Türkiye; yucebusraa@gmail.com

*** Gaziantep University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Gaziantep, Türkiye; ergunhamzadayi@gmail.com

Cemil Kavukçu'nun Yapıtlarının Çocuk Yazınının Temel Ögeleri Açısından Değerlendirilmesi*

Büşra YÜCE**, Ergün HAMZADAYI***

Öz. Çocukların yazın alanında nitelikli yapıtlar ile buluşmaları ana dil bilincini, okuma kültürünü edinebilmeleri açısından çok önemlidir. Öte yandan çocuk yazını yapıtları çocuğun varoluşunu anlamlandırmasında, yaşadığı toplumun maddi ve manevi değerler dizgesini edinmesinde son derece önemli görevler üstlenir. Bu bağlamda bu araştırmada, Cemil Kavukçu'nun çocuklara yönelik yazdığı yapıtlarının tamamı Prof. Dr. Sedat Sever'in Çocuk ve Edebiyat adlı kitabında yer alan çocuk yazınının temel ögeleri (konu, ileti, karakter, dil ve anlatım ile resim) yönünden incelenmiştir. Kavukçu'nun çocuklara seslenen yapıtlarının çözümlemeleri nitel araştırma yöntemlerinden belge incelemesi yoluyla yapılmıştır. Yapıtların her bir ögeye ilişkin elde edilen verileri frekans ve yüzdelik değer olarak sunulurken aynı zamanda yapıtlardan kesitler verilerek çocuk yazınının temel ögeleri yönünden değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular benzer çalışma sonuçlarıyla kıyaslanarak tartışılmıştır. Kavukçu'nun çocuğa görelilik ve çocuk gerçekliği ilkelerini gözettiği ve yapıtlarının çocuk yazınının temel ögeleri yönünden genellikle yetkin olduğu saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Cemil Kavukçu, çocuk yazını, çocuk yazını ögeleri, çocuğa görelilik, çocuk gerçekliği.

* Bu çalışma "Cemil Kavukçu'nun yapıtlarının çocuk yazınının temel ilkeleri açısından değerlendirilmesi" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** MEB, Emine Rüştü Oral Ortaokulu, Gaziantep, Türkiye; yuceebusraa@gmail.com

*** Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Gaziantep, Türkiye; ergunhamzadayi@gmail.com

1. Giriş

Çocukların yazın alanında nitelikli yapıtlar ile buluşmaları okuma kültürünü küçük yaşlarda edinebilmeleri açısından çok önemlidir. Çocuk yapıtları çocukların ana dili bilinci ve duyarlılığını kazanmalarını sağlarken çocuğun kendi varoluşunu anlamlandırmasında, yaşadığı toplumun maddi ve manevi öğelerini edinmesinde son derece önemli görevler üstlenir.

Çocuk yazını alan olarak gelişme çağındaki çocukların duygu ve düşün evrenine, dil becerilerine ve anlama yetilerine seslenmektedir. Bu yazın alanının temel kaygısı çocuğa göre olmasıdır ve bu alan eğitici yönüyle öne çıkmaktadır (Arıcı, 2018). Çocuk yazınında; “konu, kurgu, karakter, çevre, ileti, dil ve anlatım, görsel uyaranlar gibi temel öğeler bulunmaktadır” (Sever, 2013, s.45).

Konu: “Sanatçının duygu ve düşüncelerini, tasarımlarını çocuklarla paylaşmak için seçtiği araçtır” (Sever, 2013, s.127).

Karakter: “Karakter, sanatçının yarattığı; duygu, düşünce ve tutku yönleriyle geliştirdiği, gerçek yaşamdan da esinlenerek deneyimiyle, birikimiyle, kendine özgü duyarlılığı ile biçimlendirdiği kişiliktir” (Sever ve Aslan, 2012, s. 691).

İleti: “Yazarın okurla paylaşmak istediği asıl düşüncedir” (Sever, 2021, s. 140).

Dil ve Anlatım: “Çocuk kitaplarının çocuğa göre olmasını sağlayan en önemli özelliiktir” (Sever, 2021, s. 145).

Yapıtlarda Resim: “Resimli kitaplarda resmin görevi, metnin gerektirdiği ya da izin verdiği ölçüde durumları ve olayları daha belirgin hâle getirerek zenginleştirip canlandırarak çocuğun yaşantılara katılıp çevreyle iletişim kurma yeteneğini artırmaktır” (Ciravoğlu, 1999, s. 189).

“Yapıt ile çocuk arasındaki eysimsel ilişkinin etkili ve verimli bir biçimde gerçekleşebilmesi açısından, yazınsal yapıtı oluşturan temel öğelerin çocuk okurun alımlamasına olanak sağlayacak biçimde örüntülenmiş olması gerekir” (Hamzadayı ve Çetinkaya, 2012, s. 379-380). Bu örüntülenme çocuk gerçekliğine ve çocuğa görelilik ilkeleri doğrultusunda gerçekleştirilmelidir. Çocuk gerçekliği kavramı çocuğun, beklenti ve gereksinimlerine, dilsel ve anlamsal dünyasına göre yaşamı yetiştikten farklı alımlamasını kapsayan bir kavramdır. Eğitimde kapsamlı bir ilke olan çocuğa görelilik ilkesi ise çocuk yazını bağlamında bakıldığında yapıtların, çocuğa uygun olup olmadığını belirlemeye yarayan ilkedir.

Çocuk yazınının, çocuğun kimliğinin oluşmasından, okuma alışkanlığı kazanmasına, yazınsal duyarlılığının gelişmesine kadar geniş etki alanı bulunmaktadır. Çünkü nitelikli çocuk yapıtı; yazın tadı olan, öz ve içtenlikle yazılan, yaşama yönelik yeni bakış açıları ve sezdirilmiş iletiler sunan, çocuk gerçekliğine uygun ve çocuğa göre yazılmış, çocuk okurun ilgi ve dikkat düzeyine uygun, sanatsal ve duyusal değeri yüksek ürünlerdir (Şirin, 2007). Gelişim dönemi

olarak bir geçiş evresinde bulunan çocuk, aynı biçimde bir geçiş yazını olan bu nitelikli ürünlerden yararlanarak gelişimini bilişsel ve duyuşsal yönden tamamlayabilir (Dilidüzgün, 1996).

Niteliği üzerine çalışma yapılacak yapıtlar arasında çocuklar için kaleme alınmış olan yapıtlar ilk sırada yer alır. Çocuk yapıtları her yönüyle çocuk okurun düşün evrenine seslenebilmeli ve onun gelişim özelliklerine uygun biçimde oluşturulmalıdır. Söz konusu yapıtlar çocuk okurun istenmeyen bir anlayışla büyümesinin önünde bir engel olmalıdır. Aynı zamanda bu yapıtlar çocuk okuru her anlamda varsıllaştıran nitelikte olmalıdır.

Nitelikli çocuk yapıtları çocuk okurun bilişsel, duyuşsal ve toplumsal açıdan gelişimine katkı sunarken özensiz hazırlanan niteliksiz yapıtlarla beslenen çocukların millî ve manevî değerleriyle çatışan zararlı kitleler olabileceği gerçeği yadsınmamalıdır.

1.2. Araştırmanın Önemi ve Amacı

Çocuk edebiyatı alanındaki yapıtlar üzerinde yapılan bilimsel araştırmalar, nitelikli yapıtların belirlenmesi, yazarları nitelikli yapıtlar oluşturmaya iletmesi aynı zamanda ailelerin ve eğitimcilerin çocuk edebiyatının temel ögelerine uygun yapıtlarla çocukları tanıştırmaları açısından büyük önem taşımaktadır. Cemil Kavukçu, çocuk okurlara yönelik birçok yapıt kaleme almış önemli bir yazardır. Ancak bu zamana kadar yazarın yapıtları üzerine yapılan araştırmaların sayıca yeterli olmadığı söylenebilir.

Bu araştırmanın amacı, çocuk okurlar için birçok eser kaleme alan ve çocuk yazınında önemli yazarlar arasında yerini bulan Cemil Kavukçu'nun yapıtlarını çocuk yazınının temel ögeleri olan; konu, karakter, ileti, dil ve anlatım ile resim bakımından incelemek ve nasıl bir görünüm ortaya koyduğunu belirlemektir. Bu araştırma sonuçlarının ortaokul çağındaki çocuklara yapıt önerisinde bulunmaları yönünden ailelere ve eğitimcilere yol gösterebileceği düşünülmektedir.

1.3. Araştırma Problemleri

Araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Cemil Kavukçu'nun yapıtları, konu özelliği açısından nasıl bir görünüm ortaya koymaktadır?
2. Cemil Kavukçu'nun yapıtları, yansıttığı karakterler açısından nasıl bir görünüm ortaya koymaktadır?
3. Cemil Kavukçu'nun yapıtları, içerdiği iletiler açısından nasıl bir görünüm ortaya koymaktadır?
4. Cemil Kavukçu'nun yapıtları, dil ve anlatım açısından nasıl bir görünüm ortaya koymaktadır?
5. Cemil Kavukçu'nun yapıtları, içerdiği resimler açısından nasıl bir görünüm ortaya

koymaktadır?

1.4. Sınırlılıklar

Cemil Kavukçu'nun 9-14 yaşındaki çocuk okurlar için oluşturduğu 10 yapıtı araştırma kapsamına alınmıştır. Yapıtların verileri, Prof. Dr. Sedat Sever'in Çocuk ve Edebiyat adlı kitabında yer alan çocuk yazınının temel öğeleri (konu, ileti, karakter, dil ve anlatım ile resim) yönünden incelenerek sınırlandırılmıştır.

Bu bağlamda incelenen Cemil Kavukçu'nun 9-14 yaş grubundaki çocuk okurlar için yazdığı 10 yapıtı şunlardır: Havhav Kardeşliği- BOPATO 1, Özgürlüğe Kaçış- BOPATO 2, Kafeste Bir Topik- BOPATO 3, Bir Öykü Yazalım mı?, Yeşilcik, Yolun Başındakiler, Berk'in Gizli Gücü, Masal Kurma Oyunu, İlginç Bir Şey Yapmalıyız, Siyah Rüya Taşı.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Cemil Kavukçu'nun yapıtlarını çocuk yazınının temel öğeleri açısından değerlendiren bu çalışma nitel bir araştırma olmakla birlikte bu çalışmada doküman analizi yöntemine başvurulmuştur. Yıldırım'ın belirttiği gibi "Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel bilgi toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır" (Yıldırım, 1999, s. 10).

"Doküman analizi, çalışmada kullanılacak dokümanların elde edilip belirli bir sistem içerisinde inceleme işlemidir" (Karasar, 2008; Yıldırım ve Şimşek, 2008).

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu araştırma verilerinin örneklemini Cemil Kavukçu'nun çocuk okurlar için kaleme aldığı yapıtlarının tamamı (10) oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Süreci ve Verilerin Analizi

Doküman analizi yöntemi ile verilerin toplandığı bu nitel araştırmada, veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Betimsel analizde "veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre sınıflandırılır, özetlenir ve yorumlanır. Bulgular arasında neden-sonuç ilişkisi kurulur ve gerekirse olgular arasında karşılaştırmalar yapılır" (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224). Bu çalışmada betimsel analizin aşamaları doğrultusunda Cemil Kavukçu'nun çocuk okurlara yönelik yazdığı yapıtlarının tamamı (10) Prof. Dr. Sedat Sever'in Çocuk ve Edebiyat adlı kitabında yer alan çocuk yazınının temel öğeleri (konu, ileti, karakter, dil ve anlatım ile resim) yönünden incelenmiştir. Her bir temel öğe alan uzmanının görüşleri doğrultusunda toplam 15 alt kategoriye ayrılmıştır. Çalışmada incelenen yapıtlar çocuk yazınının temel öğeleri ışığında okunarak her bir kategoriye ilişkin kesitler kayıt altına alınmıştır. Çalışmada güvenilirliği sağlama adına, oluşturulan her bir kategorinin birer alt ögesine ilişkin alan uzmanı görüşü alınmıştır. Araştırmacıların ve alan uzmanının kayıt altına aldığı kesitlerin frekans

değerlerinin birbirini destekler nitelikte olduğu görülmüştür. Bu durum çalışmanın geçerliğini sağlamıştır. Araştırmada yapıtlar gerekli özelliklerin gözden kaçırılmamasına dikkat edilerek farklı zamanlarda tekrar tekrar okunmuş, notlar alınmış, bunlar alan uzmanının görüşüne sunulmuş ve gerekli düzenlemeler yapılmış ve uzlaşa sağlanarak çalışma son haline getirilmiştir. 10 yapıtın her bir kategoriye ilişkin elde edilen verileri frekans ve yüzdelik değer olarak tablolar halinde sunulmuştur. Aynı zamanda tablolar yorumlanırken çalışmada yapıtların içeriklerinden örnek kesitler sunulmuş ve araştırmanın güvenilirliği artırılmıştır.

3. Bulgular

3.1. Konu

Araştırmanın 1. sorusu "Cemil Kavukçu'nun yapıtları, konu özelliği açısından nasıl bir görünüm ortaya koymaktadır?" biçiminde oluşturulmuştur. Bu araştırma sorusuna ilişkin bulgular Tablo 1, Tablo 2 ve Tablo 3'te sunulmuştur.

3.1.1. Yapıtlarda Yer Alan Konular

Tablo 1. Yapıtlarda Yer Alan Konular ile İlgili Betimsel Değerler

Konular	Frekans	Yüzde
Arkadaşlık İlişkileri	10	11,23
Aile İlişkileri	10	11,23
İnsan-Doğa İlişkileri	10	11,23
Birey-Toplum İlişkileri	7	7,86
Çocuk-Yetişkin İlişkileri	10	11,23
İnsan-Uzaylı İlişkileri	1	1,12
Barışseverlik	2	2,24
Aşk	2	2,24
Yardımseverlik	5	5,61
Özgünlük	3	3,37
Sorumluluk	10	11,23
Çevre Kirliliği	2	2,24
Dayanışma	5	5,61
Fantastik	3	3,37
İnsan-Hayvan İlişkileri	8	8,98
Özlem	5	5,61
Çocuk-Oyun Oyuncak İlişkisi	3	3,37
Macera Tutkusu	2	2,24
Yazma Sevgisi	2	2,24
Özgürlük	3	3,37
Vefa	3	3,37
Ergenlik	1	1,12
Okuma Sevgisi	2	2,24

Eğitim Sistemi	1	1,12
Öğretmen-Öğrenci İlişkileri	6	6,74
Kıskançlık	3	3,37
Hayal gücü	6	6,74
Yaz Tatili	3	3,37
Toplam	89	100

Tablo 1’de yapıtlarda yer alan konularla ilgili betimsel değerlere yer verilmiştir. Buna göre en çok (10) arkadaşlık ilişkileri, insan-doğa ilişkileri, sorumluluk, çocuk-yetişkin ilişkileri konularına değinildiği görülmektedir.

Aşağıda, Tablo 1’de yer alan ulamlara yönelik kesite yer verilmektedir.

Havhav Kardeşliği-Bopato 1 yapıtının Barınak bölümünde Pamuk; küçük, zayıf, mutsuz bir köpek görür, ona destek olmak için onunla arkadaş olmak ister. Bobo’ya bu küçük köpektен söz eder. Arkadaş olmalarının ardından Topik adlı küçük köpeğin değişimi gözlemlenir. Değişimin kaynağı olan arkadaşlık ilişkisinin güç veren yönü üzerinde durulur:

“Bobo burada küçücük bir köpek gördüm. O kadar üzgün ve mutsuzdu ki, tek başına bir köşeye çekilmiş yalnızca ağlıyordu. Hiçbir şey yemiyor olacak ki, bir deri bir kemik kalmış. Onun arkadaşına, dosta ihtiyacı var.”

“Gidip tanışalım, dedi Bobo.

Öyle dalgındı ki yanına yaklaştıklarında onları fark etmemişti bile ufak tefek köpek.

(...)

“Bana büyük destek oldunuz, yaşama sevinci verdiniz.”

“Artık üçümüz tek bir köpek gibiyiz. Bundan sonra adımız da BOPATO.” (s.97-102)

3.1.2. Konuyu Yapılandıran Ögelerden Çatışma Türleri

Tablo 2. Konuyu Yapılandıran Ögelerden Çatışma Türleri ile İlgili Betimsel Değerler

Çatışma Türleri	Frekans	Yüzde
Kişi-Kişi Çatışması	71	60,16
Kişinin Kendisiyle Olan Çatışması	29	24,57
Kişi-Doğa Çatışması	15	12,71
Kişi-Toplum Çatışması	3	2,54
Toplam	118	100

Tablo 2’de konuyu yapılandıran ögelerden çatışma türleri ile ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre incelenen yapıtlarda konuyu yapılandıran ögelerden çatışma türleriyle ilgili toplam 118 çatışma bulunmaktadır. Yapıtlarda en çok kişi-kişi çatışmasına (% 60,16) yer verildiği görülmektedir.

Aşağıda, Tablo 2’de yer alan ulamlarla ilgili kesite yer verilmiştir:

Siyah Rüya Taşı adlı yapıtın Emre’nin Sırrı bölümünde Emre okul çıkışında yaşlı bir adama

yardım eder ve bunun sonucunda eve gecikir. Eve geldiğinde bu durum Emre ve annesinin arasında gerginlik yaşanmasına neden olur:

"Tamam o zaman, madem bu konuda ısrarcısın baştan sona anlatayım. Okuldan çıkmış eve doğru yürüyordum, dedi Emre, "trafik ışıklarının yanından geçerken biri seslendi."

"Ne diye seslendi? Emre mi dedi sana?"

"Hayır anne, adımın nereden bilecek ki, 'Yavrum bir bakar mısın dedi,' dedi"

"Senden başka yardım isteyeceği kimse yok muydu?"

"Yoktu ya, o sırada yalnız ben geçiyordum oradan."

"Derdi neymiş?"

"Öyle deme anne! Adam dedemden bin kat yaşlı biri. Gözleri de iyi görmüyormuş."

(...)

"Oğlum, gözleri iyi görmüyor diyorsun ama seni nasıl görüyor adam."

"Adam kör demedim ki anne! dedi Emre, sinirlenmişti." (s.16)

3.1.3. Konunun Yapılandırılmasını Zayıflatan Ögeler

Tablo 3. Konunun Yapılandırılmasını Zayıflatan Ögeler ile İlgili Betimsel Değerler

Konunun Yapılandırılmasını Zayıflatan Ögeler	Frekans	Yüzde
Abartılmış Merak	-	-
Rastlantısallık	14	77,77
Duygusalılık	4	22,22
Toplam	18	100

Tablo 3'te konunun yapılandırılmasını zayıflatan ögeler ile ilgili betimsel değerler yer almaktadır. Bu tabloya göre yapıtlarda rastlantısallık ögesi 14 kez, duygusalılık ögesi 4 kez görülmekteyken abartılmış merak ögesinin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Aşağıda rastlantısallık ögesiyle ilgili kesit verilmiştir:

Özgürlüğe Kaçış- BOPATO 2 adlı yapıtlın Burcu bölümünde Burcu, hafta sonu etkinliği olarak televizyon izleyecektir. Televizyonda hangi programların olduğunu öğrenmek için babasının gazetesini alır. Rastlantı sonucu, gazetede yer alan bir fotoğrafta, bir yıl önce anne ve babasının kendisine öldüğünü söyleyerek barınağa verdikleri köpeği Topik'i görür:

"Topik!" diye çığlık attı. O olması mümkün değildi; çünkü topik yaşamıyordu. İkiz kardeşi gibi benziyordu fotoğraftaki köpek.

"Canım" dedi. Gazeteyi öptü.

Sonra da fotoğrafın konusu olan yazının başlığını okudu:

"ŞİKÂYET ÜZERİNE HAYVAN BARINAKLARI DENETLENDİ."

(...)

"Baba!"

"Söyle güzelim."

“Gazetede ki şu resme bakar mısın?”

“Bakarım güzelim; ama şu anda haberleri izliyorum.”

“Lütfen baba... Hemen, şimdi bakmanı istiyorum.”

“Seni mi kıracağım birtanem, baktım.”

Babasının yüzü birden allak bullak oldu. Bu kadar mı şanssızlık olurdu. Evet, resimdeki köpek Topik’ti.” (s.64-67)

3.2. Karakter

Araştırmanın 2. sorusu “Cemil Kavukçu’nun yapıtları, karakterler açısından nasıl bir görünüm ortaya koymaktadır?” biçiminde oluşturulmuştur. Bu araştırma sorusuna ilişkin bulgular Tablo 4, Tablo 5 ve Tablo 6’da sunulmuştur.

3.2.1. Karakterlerin Geliştirilmesi

Tablo 4. Karakterlerin Geliştirilmesi ile İlgili Betimsel Değerler

Karakter Gelişimi	Frekans	Yüzde
Davranışlarla ve Eylemlerle Geliştirilme	78	18,26
Konuşma Yoluyla Geliştirilme	101	23,65
Fiziksel Özellikler Yoluyla Geliştirilme	14	3,27
Diğer Karakterlerin Yorumuyla Geliştirilme	79	18,50
Yazarın Yorumuyla Geliştirilme	155	36,29
Toplam	427	100

Tablo 4’te karakterlerin geliştirilmesi ile ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre toplam 427 karakter geliştirilmesi bulunmaktadır. Yapıtlarda en çok kullanılan karakter geliştirme yolunun yazarın yorumuyla geliştirilme (%36,29) olduğu görülmektedir.

Aşağıda, Tablo 4’te yer alan ulamlarla ilgili kesite yer verilmiştir:

Havhav Kardeşliği – Bopato 1 adlı yapıtın Pamuk’la Bobo’nun Hikayesi bölümünde Bobo’nun şefkatli aynı zamanda cesur karakter özellikleri taşıması, davranışlarıyla ve eylemleriyle okura sezdirilir:

Bobo kendi payını da Pamuk’a ayırdı. Önce onun karnı doymalıydı.

“Hadi bakalım,” dedi sevgiyle, “sonunda yiyecek bulduk. Karnını güzelce doyur.”

Makarna ve tavuk kemiklerini yerlerken çevrelerinin kuşatıldığını anlamamışlardı bile. İlk fark eden Siyah Köpek oldu.

“Kaçın” diye bağırdı.

Bağırır bağırılmaz fırladı. Ardından da Kavgacı Köpek. Her biri bir yana saçılmıştı. Hızla koşan Bobo bir an durup ardına baktı. Pamuk yoktu. Boz Köpek,

“Ne yapıyorsun Bobo!” dedi, “Durma kaç...”

“Pamuk yok!”

“Herkes kendi canının derdinde, Boşver Pamuk’u, kaç Bobo!”

Bobo o anda kimseyi dinleyecek durumda değildi. Geri dönüp koşmaya başladı. Sürüsünü kurtlara karşı koruduğu, onlarla ölümüne dövüştüğü günlerdeki gibiydi. Kimse Pamuk’a zarar veremezdi. (s.91-93)

3.2.2. Yapıtlarda Yer Alan Devingen ve Durağan Karakterler

Tablo 5. Yapıtlarda Yer Alan Devingen-Durağan Karakterler ile İlgili Betimsel Değerler

Karakter Özellikleri	Frekans	Yüzde
Devingen Karakterler	26	38,80
Durağan Karakterler	41	61,19
Toplam	67	100

Tablo 5'te yapıtlarda yer alan devingen-durağan karakterler ile ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre yapıtlarda durağan karakterlerin (%61,19) daha çok yer aldığı görülmektedir.

Aşağıda, Tablo 5'te yer alan ulamlarla ilgili kesitlere yer verilmiştir:

Kafeste Bir Topik- BOPATO 3 adlı yapıtın Pamuk Görevde bölümünde Çalı karakteri devingen karakter özelliğiyle okurun karşısına çıkmaktadır. Fakat bu devingenlik bir anda olmaz. Çalı, barınaktan kaçtıktan sonra dostu olduğunu sandıklarının kendisinden ayrılması ile her şeyi yeniden düşünür. Barınakta dış bilemediği BOPATO' ya karşı yanlış hareketlerde bulunduğu karar verir. Çalı, BOPATO' ya, barınaktaki davranışlarının nedeninin sevgisizlik olduğunu açıklar. Dostluğun, dayanışmanın dönüştürücü etkisi devingen Çalı karakteri üzerinden görülür:

“Sokaklarda, çöplüklerde yaşadım, kavga ettim, her türlü köpek tanıdım ama senin gibi biriyle ilk kez karşılaştım Bobo. Bana düşmanca davranmadın, yanına geldiğimde dışlamadın, anladın yalnızca. Bu davranışın karşısında çok ezildim, biliyor musun? Ben böyle şeylere alışık değilim ki. Sokaklar bana her şeyin kaba kuvvetle çözüleceğini öğretti. Sevgi diye bir şey yoktu. Yaşamak için herkes birbirine düşmandı. Ne sevdim ne de sevildim. Sen bana bir şey gösterdin Bobo. Barınakta bir yandan sana dış biliyor, bir yandan korkuyor bir yandan da Pamuk'la Topik'e sahip çıkmanı anlamaya çalışıyordum. Kafam çok karışmıştı. Çünkü anlayamıyordum. Kaçtıktan sonra, dost olduklarını sandıklarım beni terk edince her şeyi yeniden düşündüm.” (s.63-66)

(...)

“Seni yanlış tanıdım Çalı, meğer ne yürekli bir köpekmişsin,” dedi.

“Üzülme Pamuk, tanıdığında ben zaten yanlış bir köpektim. Sizin dostluğunuz, dayanışmanız bana çok şey öğretti bana. Şimdi ne olur kaçın,” diye inledi Çalı, “kurtulun.” (s.77)

3.2.3. Yapıtlarda Yer Alan Açık ve Kapalı Karakterler

Tablo 6. Yapıtlarda Yer Alan Açık-Kapalı Karakterlerle İlgili Betimsel Değerler

Karakter Özellikleri	Frekans	Yüzde
Açık Karakterler	65	30,80
Kapalı Karakterler	146	69,19
Toplam	211	100

Tablo 6’da yapıtlarda yer alan açık-kapalı karakterler ile ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre yapıtlarda kapalı karakterlere (%69,19) daha fazla yer verildiği görülmektedir.

Yeşilcik adlı yapıtta Neriman Teyze açık karakter özelliği göstermektedir.

Neriman Teyze; yaşadığı evi, geçmiş yaşamı, çocukluğu, ailesi, çevresi, ilgileri, vb. birçok açıdan yazarın yorumuyla ve karakterin kendi konuşması yoluyla okura tanıtılır:

Evi küçücük, kutu gibi. Salonun penceresinden, aşağıdaki büyük park olduğu gibi görünüyor.

(...)

Buraya taşınınca çok mutlu olmuştu Neriman Teyze. Onun bütün istediği penceresi, masal gibi geçen çocukluğunu hatırlatan, manzaralı, balkonlu bir evdi. Çocukluğu ve genç kızlığı iki katlı bir evde geçmişti. Önde, taş döşeli bir avlu, avlunun ortasında da şimşirlerle çevrili bir çiçeklik vardı. Annesi çiçeği çok severdi. Gül, yıldızçiçeği, kasımpatı, aslanağzı, zambak... Neler yoktu ki ama Neriman Teyze en çok hanımelinin kokusunu severdi. Yaz akşamları masa, avluya çıkarılır, orada yemek yenirdi. Cırcırböceklerinin korosuna bayılırdı. Geceyi sevinçle karşılayan böceklerdi onlar. Avlu ile arka bahçe arasında alçak bir duvar vardı. Taraba denen, yan yana dizilmiş tahtalarla çevrili arka bahçe çok büyüktü. Birçok meyve ağacı vardı. Ağaçlara tırmandığı, dalından dut, erik yediği olgunlaşmış armutları koparıp dişlediği, kuş sesleriyle uyandığı bir çocukluktu onunki. (s.9-10)

İlginç Bir Şey Yapmalıyız adlı yapıtta yer alan arka planda kalıp dar bir rol üstlenen bazı kapalı (geliştirilmemiş) karakterler şunlardır. Söz konusu yapıtta okur, “Savcı’nın kızı Nazlı, Hakan’ın ablası Tuğçe, Kadriye Teyze, Hakan’ın annesi Nezihe, Hakan’ın babası, Tarihi Eser kaçakçıları” gibi kapalı (geliştirilmemiş) karakterlerle karşılaşır. Savcı’nın kızı nazlı kişiliğiyle, Hakan’ın annesi Nezihe şefkatli kişiliğiyle, Kadriye Teyze yeğenlerini seven sevimli teyze kişiliğiyle, Hakan’ın ablası Tuğçe bilgisayarda zaman geçirmeyi seven yönü ile Hakan’ın Babası suçlayıcı kişiliğiyle, Tarihi Eser kaçakçıları Hıdır, İbo paragöz kişilikleri ile okura tanıtılmaktadır.

3.3. İletiler

Araştırmanın 3. sorusu “Cemil Kavukçu’nun yapıtları, içerdiği iletiler açısından nasıl bir görünüm ortaya koymaktadır?” biçiminde oluşturulmuştur. Bu araştırma sorusuna ilişkin bulgular Tablo 7’de sunulmuştur.

3.3.1 Yapıtlarda Yer Alan Açık ve Örtük İletiler

Tablo 7. Yapıtlarda Yer Alan Açık ve Örtük İletiler ile İlgili Betimsel Değerler

İletiler	Frekans	Yüzde
Açık İletiler	92	29,96
Örtük İletiler	215	70,03
Toplam	307	100

Tablo 7’de yapıtlarda yer alan iletilerle ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre

yapıtlarda örtük iletilerin (%70,03) daha fazla yer aldığı görülmektedir.

Aşağıda yapıtlarda yer alan açık ileti ile ilgili kesite yer verilmektedir.

İlginç Bir Şey Yapmalıyız adlı yapıtın Komiser Hüsnü Amca bölümünde başkasına ait bir mekâna izinsiz girmenin doğru olmadığı iletileri Komiser Hüsnü Amca ile Tunç'un karşılıklı konuşmaları üzerinden okura sunulur:

"Tunç anlatırken Hüsnü Amca araya girip aklına takılan yerleri soruyordu.

"Peki, oğlum," dedi, "durup dururken o eve niye girdiniz? Başkasına ait bir mekâna izinsiz girmenin suç olduğunu bilmiyor musunuz?"

"Ama orada kimse yaşamıyor ki," dedi Tunç, "içinde ne insan ne de eşya var; niye suç olsun ki?"

"İçinde kimse yaşasın yaşamasın, oranın bir sahibi var." (s.94)

Örtük iletiye yer verilen kesit şu biçimdedir:

Berk'in Gizli Gücü adlı yapıtın Berk'in Tedirginliği bölümünde Berk'in annesinin okuldan eve gelen Berk'e uyarısı, örtük bir biçimde vermiş olduğu "Komşuları rahatsız eden davranışlardan kaçınmalıyız." iletileridir:

"Okul nasıldı? Çok mu yoruldun bugün?"

Omzunu silkti Berk. Ayaklarına terliğini geçirdi.

Çantasını sürükleyerek odasına doğru yürüdü. Annesi de peşindeydi. Çok geçmeden alt kattan sesler geldi. Madam Anahit'in uyarı bastonunun sesiydi bu. Berk umursamadı.

"Berk'çiğim çantanı kaldırır mısın?" dedi annesi. Berk bir şey demeden çantayı kucağına aldı. (s.51)

3.4. Dil ve Anlatım

Araştırmanın 4. sorusu "Cemil Kavukçu'nun yapıtları, dil ve anlatım açısından nasıl bir görünüm ortaya koymaktadır?" biçiminde oluşturulmuştur. Bu araştırma sorusuna ilişkin bulgular Tablo 8, Tablo 9, Tablo 10, Tablo 11 ve Tablo 12'de sunulmuştur.

3.4.1 Yapıtlarda Yer Alan Yabancı Sözcükler

Tablo 8. Yapıtlarda Yer Alan Yabancı Sözcükler ile İlgili Betimsel Değerler

Yabancı Sözcüklerin Yer Aldığı Yapıtlar	Frekans	Yüzde
Berk'in Gizli Gücü	1	2,5
Bir Öykü Yazalım Mı?	1	2,5
Bopato-1 Havhav Kardeşliği	5	12,5
Bopato-2 Özgürlüğe Kaçış	3	7,5
Bopato-3 Kafeste Bir Topik	3	7,5
İlginç Bir Şey Yapmalıyız	13	32,5
Masal Kurma Oyunu	5	12,5
Siyah Rüya Taşı	6	15
Yeşilcik	2	5
Yolun Başındakiler	1	2,5

Toplam	40	100
--------	----	-----

Tablo 8’de yapıtlarda yer alan yabancı sözcüklerle ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre yapıtlarda 62 yabancı sözcüğün yer aldığı görülmektedir. İlginç Bir Şey Yapmalıyız (%32,5), Masal Kurma Oyunu (%12,5) ve Siyah Rüya Taşı (%15) adlı yapıtlarda yabancı sözcüklerin daha çok yer aldığı anlaşılmaktadır.

Aşağıda, yapıtlarda yer alan yabancı sözcüklere ilişkin kesite yer verilmektedir.

Siyah Rüya Taşı adlı yapıtın Emre’nin Sırrı adlı bölümünde Emre ve annesinin karşılıklı konuşmasında Türkçe karşılığı “başlık” olan Fransızca “kapüşon” sözcüğü kullanılmaktadır:

“Sabah giderken ıslandın mı?”

“Yok anne, kapüşonumu başıma geçirdim.” (s.12)

3.4.2 Yapıtlarda Yer Alan Benzetme Sanatı

Tablo 9. Yapıtlarda Yer Alan Benzetme Sanatı ile İlgili Betimsel Değerler

Benzetme Sanatının Yer Aldığı Yapıtlar	Frekans	Yüzde
Berk’in Gizli Gücü	42	10,65
Bir Öykü Yazalım Mı?	25	6,34
Bopato-1 Havhav Kardeşliği	21	5,32
Bopato-2 Özgürlüğe Kaçış	14	3,55
Bopato-3 Kafeste Bir Topik	22	5,58
İlginç Bir Şey Yapmalıyız	40	10,15
Masal Kurma Oyunu	31	7,86
Siyah Rüya Taşı	32	8,12
Yeşilcik	48	12,18
Yolun Başındakiler	119	30,20
Toplam	394	100

Tablo 9’ da yapıtlarda yer alan benzetme sanatı ile ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre benzetme sanatının toplam 394 kez kullanıldığı görülmektedir. Yolun Başındakiler adlı yapıtta (%30,20) benzetme sanatının daha çok yer aldığı görülmektedir.

Aşağıda, yapıtlarda kullanılan benzetme sanatına ilişkin kesitlere yer verilmektedir.

Yolun Başındakiler adlı yapıtta benzetme sanatıyla ilgili kesit:

Makine, saçlarını önündeki beyaz örtüye dökerken, biçilen yonca tarlasına benziyordu kafası. (s.46)

Masal Kurma Oyunu adlı yapıtta benzetme sanatıyla ilgili kesit:

Küçük tavus kuşu kuyruğunu yelpaze gibi açınca, her yer rengârenk ışıkla dolmuş. (s.32)

Yeşilcik adlı yapıtta benzetme sanatıyla ilgili kesit:

Orada dalları yere kadar inen nazlı bir söğüt ağacı vardı, “ben ona gelin ağacı” derdim. Bir duvak gibiydi. Rüzgâr estiğinde salınmaz da ninni söylerdi sanki. (s.68)

3.4.3. Yapıtlarda Yer Alan Deyimler

Tablo 10. Yapıtlarda Yer Alan Deyimler ile İlgili Betimsel Değerler

Deyimlerin Yer Aldığı Yapıtlar	Frekans	Yüzde
Berk'in Gizli Gücü	116	7,37
Bir Öykü Yazalım Mı?	105	6,67
Bopato-1havhav Kardeşliği	165	10,49
Bopato-2 Özgürlüğe Kaçış	100	6,36
Bopato-3 Kafestebir Topik	112	7,12
İlginç Bir Şey Yapmalıyız	204	12,97
Masal Kurma Oyunu	110	6,99
Siyah Rüya Taşı	170	10,81
Yeşilcik	130	8,26
Yolun Başındakiler	360	22,90
Toplam	1572	100

Tablo 10'da yapıtlarda yer alan deyimlerle ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre yapıtlarda toplam 1572 deyim yer aldığı anlaşılmaktadır. Yolun Başındakiler (%22,90) adlı yapıtta deyimlerin daha çok yer aldığı görülmektedir. Aşağıda yapıtlarda kullanılan deyimlere ilişkin kesitlere yer verilmektedir.

Masal Kurma Oyunu adlı yapıtta yer alan deyimlerle ilgili kesitler şunlardır:

Koca kafalı bir tekir kedi fırsat kollarcasına onlara bakıyordu. (s. 19)

(...)

Nurç sudan çıkınca kuvvetlice silkelenmiş; tüylerini parlatıp kendine çeki düzen verdikten sonra görevini yapmanın huzuruyla sarayın yolunu tutmuş. (86-87)

Siyah Rüya Taşı adlı yapıtta yer alan deyimlerle ilgili kesitler şunlardır:

Emre'nin yine burun kıvracağını biliyordu. (s. 10)

(...)

"Mert var ya," dedi Ufuk, "kafayı uzaylılarla bozmuş."(s. 40)

3.4.4. Yapıtlarda Yer Alan Atasözleri

Tablo 11. Yapıtlarda Yer Alan Atasözleri ile ilgili Betimsel Değerler

Atasözlerinin Yer Aldığı Yapıtlar	Frekans	Yüzde
Berk'in Gizli Gücü	-	-
Bir Öykü Yazalım Mı?	-	-
Bopato-1 Havhav Kardeşliği	-	-
Bopato-2 Özgürlüğe Kaçış	-	-
Bopato-3 Kafeste Bir Topik	-	-
İlginç Bir Şey Yapmalıyız	-	-
Masal Kurma Oyunu	-	-
Siyah Rüya Taşı	-	-

Yeşilcik	-	-
Yolun Başındakiler	1	100
Toplam	1	100

Tablo 11’de yapıtlarda yer alan atasözleri ile ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre yapıtlarda toplam 1 atasözünün yer aldığı görülmektedir. Yolun Başındakiler (%100) adlı yapıtta 1 atasözünün yer aldığı saptanırken geri kalan 9 yapıtta atasözlerinin yer almadığı görülmektedir.

Aşağıda Yolun Başındakiler adlı yapıtta yer alan atasözü ile ilgili kesite yer verilmektedir:

“Ama Hatice hiç yüz vermiyordu. Vermezdi tabii. Bir ipte iki cambaz oynar mıydı?” (s. 27).

3.4.5 Yapıtlarda Yer Alan Betimlemeler

Tablo 12. Yapıtlarda Yer Alan Betimlemeler ile İlgili Betimsel Değerler

Betimlemelerin Yer Aldığı Yapıtlar	Frekans	Yüzde
Berk’in Gizli Gücü	10	9,80
Bir Öykü Yazalım Mı?	12	11,76
Bopato-1 Havhav Kardeşliği	14	13,72
Bopato-2 Özgürlüğe Kaçış	7	6,86
Bopato-3 Kafeste Bir Topik	5	4,90
İlginç Bir Şey Yapmalıyız	5	4,90
Masal Kurma Oyunu	5	4,90
Siyah Rüya Taşı	5	4,90
Yeşilcik	19	18,62
Yolun Başındakiler	20	19,60
Toplam	102	100

Tablo 12’de yapıtlarda yer alan betimlemelere ilişkin betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre yapıtlarda toplam 102 betimleme yer aldığı görülmektedir. Yolun Başındakiler (%19,60) adlı yapıtta betimlemeler daha çok yer almaktadır.

Aşağıda yapıtlarda yer alan betimlemelerle ilgili kesite yer verilmektedir.

Berk’in Gizli Gücü adlı yapıtın Rüzgârlı Bir Gün bölümünde, Berk’in evinin bulunduğu sokak ile okul sokağı karşılaştırılır ve okul sokağının önündeki ağaçlar betimlenir:

Okul sokağı, Berklerinkinden daha geniştir. Evlerin önünde boyu çok uzun olmayan ağaçlar dizilmişti sıra sıra. Kiminin sadece gövdesiyle dalları vardı. Yapraklarının önce rengi değişmiş, sonra kopup uçuşarak yerlere düşmüştü. Kimi ağaçların yaprakları ise yeşil iğneler gibiydi. Onları rüzgâr bile dökemiyordu. Berk’in ayakları gibi kıpır kıpırdılar. Yaprakların dallarından kopup koşmak istediklerini ama kocaman ağacın buna izin vermediğini düşünüyordu Berk. (s.12)

3.5. Resim

Araştırmanın 5. sorusu "Cemil Kavukçu'nun yapıtları, resimler açısından nasıl bir görünüm ortaya koymaktadır?" biçiminde oluşturulmuştur. Bu araştırma sorusuna ilişkin bulgular Tablo 13, Tablo 14 ve Tablo 15'de sunulmuştur.

3.5.1. Kapak Resmi ile Konusu Örtüşen ve Örtüşmeyen Yapıtlar

Tablo 13. Yapıtlarda Kullanılan Kapak Resimlerinin Konuyla Örtüşmesi ile İlgili Betimsel Değerler

Kapak Resminin ve Konunun Örtüşme Durumu	Frekans	Yüzde
Kapak Resmi ve Konusu Örtüşen Yapıtlar	8	80
Kapak Resmi ve Konusu Örtüşmeyen Yapıtlar	2	20
Toplam	10	100

Tablo 13' te yapıtlarda kullanılan kapak resimlerinin konuyla örtüşmesi ile ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre kapak resmi ile konusu örtüşen yapıtların (%80) daha çok olduğu görülmektedir.

Aşağıda yapıtlarda kullanılan kapak resimleriyle ilgili kesite yer verilmektedir.

Şekil 1. İlginç Bir Şey Yapmalıyız Adlı Yapıtın Ön ve Arka Kapak Resmi

İlginç Bir Şey Yapmalıyız adlı yapıtta, okulların yaz tatiline girmesi ile Hakan ve Tunç boşluğa düşer. Tunç, ilginç bir şey yapmak için macera arayışına girer. Bu nedenle teyzesinin arka bahçesinin yanında olan ve kimsenin yaşamadığı yıkık dökük bir eve girmek için Hakan'ı ikna eder. Yapıtta Tunç ve Hakan'ın eski eve girmeleri sonucunda başlarına gelenler anlatılmaktadır.

Yapıtın ön kapağında sırt sırta vermiş iki erkek çocuğu canları sıkın bir biçimde oturarak resmedilmektedir. Bu iki erkek çocuğu Hakan ve Tunç'u, arka plandaki penceresi kırık şeklinde resmedilen ev Hakan ve Tunç'un macera olsun diye girdikleri evi, yapıtın sağındaki ağaç Tunç'un teyzesinin bahçesindeki dut ağacını somutlamaktadır. Bundan hareketle yapıtın kapak resmi ve yapıtın konusunun örtüştüğü görülmektedir.

3.5.2 Anlatıları Somutlayabilen ve Somutlayamayan Resimler

Tablo 14. Yapıtlarda Kullanılan Resimlerin Anlatıları Somutlaması ile İlgili Betimsel Değerler

Resimlerin Anlatıları Somutlama Durumu	Frekans	Yüzde
Anlatıları Somutlayabilen Resimler	144	89,44
Anlatıları Somutlayamayan Resimler	17	10,55
Toplam	161	100

Tablo 14’te yapıtlarda kullanılan resimlerin anlatıları somutlaması ile ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre anlatıları somutlayabilen resimlerin (%89,44) daha çok olduğu anlaşılmaktadır.

Aşağıda yapıtlarda kullanılan resimlerin anlatıları somutlaması ile ilgili kesite yer verilmektedir.

Şekil 2. Ecem Ve Berk'in Kitap Hakkında Konuşmaları (Berk'in Gizli Gücü, s. 44-45)

Şekil 2’de Berk’in Ecem’e okul çıkışında bir kitap gösterdiği görülmektedir. Gözleri kocaman bir biçimde çizilerek şaşkınlığı yüzüne yansıtılan Ecem’in kitaba baktığı görülmektedir. Berk’in elinde bulunan kitap hakkında Ecem ile konuşmasını aktaran anlatıyı, resim etkin biçimde somutlamaktadır.

3.5.3. Doğru Konumlandırılmış ve Doğru Konumlandırılmamış Resimler

Tablo 15. Yapıtlarda Kullanılan Resimlerin Kullanıldığı Yer ile İlgili Betimsel Değerler

Resmin Kullanıldığı Yerler	Frekans	Yüzde
Doğru Konumlandırılmış Resimler	153	93,86
Doğru Konumlandırılmamış Resimler	10	6,13
Toplam	163	100

Tablo 15’te yapıtlarda kullanılan resimlerin kullanıldığı yer ile ilgili betimsel değerlere yer verilmektedir. Buna göre doğru konumlandırılmış resimlerin (%85,46) daha çok olduğu anlaşılmaktadır.

Aşağıda yapıtlarda kullanılan resimlerin konumlandırılmasıyla ilgili kesite yer verilmektedir.

Şekil 3. Tuğçe'nin Bilgisayar Başında Oturduğu Salon, Tunç'un Eve Gelişi (İlginç Bir Şey Yapmalıyız s.58-59)

Şekil 3'te Tunç'un eve geldiği zaman salonda, ablası Tuğçe'yi tekli koltukta, bilgisayar başında görmesi betimlenir. Resim betimlemenin bulunduğu anlatının sağ yüzündedir, doğru konumlandırılmaktadır.

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Cemil Kavukçu'nun yapıtlarını çocuk yazınının temel ögeleri açısından değerlendirmeyi amaçlayan bu araştırmadan elde edilen bulgulardan biri Cemil Kavukçu'nun en çok aile, arkadaşlık, insan-doğa ilişkileri ve sorumluluk sahibi olma konularına yer verdiği yönündedir. İnceleme sonucunda en az ele alınan konuların ise insan-uzaylı ilişkileri, ergenlik ve eğitim sistemi olduğu saptanmıştır. Aydın ve Uzun'un (2020) Cemil Kavukçu'nun yapıtlarını incelediği çalışmasında yazarın çocuklara seslenebilecek, çocukların güncel yaşamı ile uyumlu gerçekçi bir konu seçimi yapmış olduğu belirtilmiştir. Okay da (2020) Cemil Kavukçu'nun yapıtlarını incelediği çalışmasında yazarın çocuk okurlara duyumsattığı temaları insan sevgisi, doğa sevgisi, hayvan sevgisi, dostluk, yardımseverlik ve komşuluk olarak belirtmiştir. Bu veriler ışığında, Cemil Kavukçu'nun söz konusu konuları çocukların gerçek yaşamda karşılaşılabileceği durum ya da olaylardan seçmiş olması çocuk okurun gerçek yaşama hazırlanmasını destekleyeceği düşünülmektedir.

Bu araştırma sonucunda elde edilen bir diğer bulgu ise Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında çatışma türlerinden en çok kişi-kişi çatışmasına, en az ise kişi-toplum çatışmasına yer vererek konuyu yapılandığı yönündedir. Aydın ve Uzun da (2020) Kavukçu'nun inandırıcı karakterlere yer verdiğini belirtmiştir. Bunu, karakterlerin yetişkinlere büyüdüklerini kanıtlama çabalarındaki çatışmalar ve yer yer yaşlıları ile yaşadıkları çatışmalar ile sağladığını aktarmıştır. Okay (2020) çalışmasında Cemil Kavukçu'nun çocuk yapıtlarının kurgusunun tematik güç-karşı güç çatışması üzerine kurulduğunu belirtmiştir. Bu veriler ışığında, yapıtların çocuk okurun anlatıdaki gerilimi duyumsayabileceği ve çocuğun çatışmayı yaşayan

kişi ile özdeşim kurabileceği nitelikte olduğu düşünülmektedir. Bu durum aynı zamanda Kavukçu'nun yapıtlarının çocuk okurda merak unsurunu diri tutarak okuma isteği duyabileceği yapıtlar olduğunu destekler niteliktedir.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu, Cemil Kavukçu'nun yapıtlarının konunun yapılandırılmasını zayıflatan öğelerden rastlantısallık ve duygusallık öğelerini içerdiği yönündedir. Yapıtlarda rastlantısallık ögesi daha fazla yer alırken abartılmış merak ögesi bulunmamaktadır. Okay (2020) araştırmasında Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında duygusallık ögesinin varlığı bulgusunu desteklemektedir. Aydın ve Uzun'un (2020) Cemil Kavukçu'nun yapıtlarını incelediği çalışmada bu yapıtlarda abartılmış merak ögesinin ve olayların çözümünde rastlantısallıkların yer almadığı saptanmıştır. Abartılmış merak ögesinin yer almadığının belirtilmiş olması bu araştırma sonucunda elde edilen bulguları desteklerken rastlantısallık ögesinin yer almadığının belirtilmiş olması ise desteklememektedir. Han'ın (2022) çalışmasında rastlantısallığın varlığını belirtmiş olması bu çalışmanın bulgularını desteklemiştir. Aynı biçimde Tekin de (2021) kişilerde, olaylarda, zamanda ve mekânda rastlantısallık görüldüğünü saptamıştır. Bu veriler ışığında, Kavukçu'nun yapıtlarında abartılmış merak ögesinin bulunmayışı bu yapıtların sürükleyicilik ve akıcılık noktasında iyi yapıtlar olduğunu destekler niteliktedir. Ancak yapıtlarda yer verilen duygusallık ögesinin çocuğun ruhsal gelişimini olumsuz etkileyeceği, rastlantısallık ögesinin ise kurgunun inandırıcılığını azaltarak çocuk okur ile yapıt arasındaki bağı zayıflatacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmadan elde edilen bulgulardan bir diğeri, Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında karakterlerin en çok yazarın yorumuyla geliştirildiği yönündedir. Okay (2020) Cemil Kavukçu'nun yapıtlarını incelediği çalışmasında Cemil Kavukçu'nun, yapıt karakterlerini farklı yollar kullanarak geliştirmiş olduğunu aktarmıştır. Bu veriler ışığında Kavukçu'nun karakterleri nitelikli biçimde birçok yolla geliştirmesi, çocuk okurun yapıt karakterlerini çeşitli yönlerden tanımaya böylece yapıttaki karakterlerin dünyasına girebilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte Cemil Kavukçu'nun yapıt karakterlerini farklı yollar kullanarak geliştirmiş olmasına karşın karakterlerin devamlı belirgin niteliklerini ön planda tutması kahramanların tekdüzeleşmesine neden olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında yer verdiği başkişilerin karakter özellikleri açısından devingen karakterlerden çok durağan karakterler olduklarıdır. Okay (2020) Cemil Kavukçu'nun çocuk yapıtlarında başkişilerin genel anlamda düz ve durağan karakterler olduklarını saptaması araştırmayı destekler niteliktedir. Aydın ve Uzun (2020), yapıtlarda yer alan devingen karakterlerin yaşadığı değişimin bir süreç içerisinde, çevrenin olumlu desteğini alarak ve kendi çabaları ile inandırıcı bir biçimde gerçekleştiğini belirtmiştir. Ancak bu araştırma sonucunda Cemil Kavukçu'nun her yapıtı için bunu söylemek olası değildir. Okay da (2020) çalışmasında yapıtlarda bulunan bazı devingen karakter örnekleri sunarak bu karakterlerin ani bir değişim gösterdiklerini belirtmiştir. Bu veriler ışığında, genel olarak Kavukçu'nun yapıtlarında doğru örneği ve yanlış örneği karşılayan karakterler bulunmakta ve bu karakterler iletilerin sunulmasında bir araç görevi

üstlenmektedir. Bu durum çocuk okurun karakterden etkilenip iyiye, doğruya yönelmesini destekler niteliktedir. Bununla birlikte Kavukçu'nun yapıtlarında yer alan devingen karakterlerin kişilik değişimlerinin inandırıcı bir sürece dayanmadan gerçekleşmesi çocuk okurun karakterlerle sağlıklı özdeşim kurmasını zayıflatacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın bulgularından bir diğeri, Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında kapalı karakterlerin açık karakterlere göre daha çok yer aldığı yönündedir. Aynı zamanda başkişilerin daha çok açık karakter niteliği gösterirken yan kişilerin ise kapalı karakter niteliği gösterdiği bulgulanmıştır. Han da (2022) araştırmasında başkişilerin daha çok açık karakter özelliği gösterirken yan kişilerin kapalı karakter özelliği gösterdiğini saptamıştır. Bu veriler ışığında; Kavukçu'nun yapıtlarında kapalı karakter olan yan kişiler kurguyu ve başkişiyi daha anlaşılır, gerçekçi ve belirgin kılmak için görev üstlenmiştir. Bu durum, çocuk okurun kurguda önemli görevler üstlenen başkişiyi yakından tanmasına, onun dünyasına kolaylıkla girmesine ve özdeşim kurmasına olanak sağlamıştır.

Bu araştırma verilerinden elde edilen bir diğeri bulgu, Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında örtük iletilerin, açık iletilere göre daha çok yer aldığı üzerinedir. Okay (2020) Kavukçu'nun çocuk yapıtlarında öğretici olmaktan uzak bir yaklaşım sergilediğini, bilgi aktarmaktan çok sezdirmeyi yeğlediğini belirtmesi bu araştırma bulgularını desteklemektedir. Özçelebi de (2012) çalışmasında Kavukçu'nun iletmek istediklerini doğrudan vermediği bunları küçük ipuçlarıyla, sözcüklerle resim yaparak sezdirmiş olduğunu aktarmıştır. Kavukçu'nun örtük iletileri daha çok yeğlemesi, çocuk okurun yapıtı okurken algılama, değerlendirme, çözümleme, bir kaniya varma gibi düşünsel becerilerini işe koşmasını sağlamaktadır. Bu durum çocuk okuru edilgen bir özne durumundan etken bir özne konumuna getirmiştir. Bu veriler ışığında; Kavukçu'nun yapıtlarında çocuk okurun kurgudaki iletilere ortak olması, çocuk okurun yapıtı ile etkileşimini artıracak ve çocuk okur ile yapıtı arasındaki olumlu bağı güçlendireceği düşünülmektedir.

Bu araştırmanın diğeri bulgusu, Cemil Kavukçu'nun bütün çocuk yapıtlarında yabancı sözcüklerin varlığı saptanırken İlginç Bir Şey Yapmalıyız adlı yapıtında daha çok bulunduğu yönündedir. Okay (2020) Cemil Kavukçu'nun çocuk yapıtlarını incelediği çalışmasında, Cemil Kavukçu'nun yeğlediği bazı öz Türkçe sözcük örneklerini sunarak yazarın öz Türkçe sözcük kullanımı konusunda duyarlı ve yetkin olduğunu belirtmiştir. Bu veriler ışığında; Kavukçu'nun yapıtlarında Türkçe karşılığı bulunmasına rağmen kullandığı yabancı sözcüklerin yer alma sıklığı, çocuk okur için olumsuzluk oluşturacak düzeyde değildir. Yazarın öz Türkçe sözcük kullanımını daha çok yeğlediği görülmektedir. Bu durumun çocuk okurun dil gelişiminin olumlu yönde etkilenmesine, dil zevkini duyumsayabilmesine ve çocuk okurda ana dili bilincinin oluşmasına katkı sunacağı öngörülmektedir.

Bu araştırmadan elde edilen bir başka bulgu, Cemil Kavukçu'nun Yolun Başındakiler adlı yapıtında benzetmelerin kullanım sıklığı Kavukçu'nun diğeri yapıtlarına göre daha fazla iken BOPATO 2-Özgürlüğe Kaçış adlı yapıtında benzetmelerin kullanım sıklığı diğeri yapıtlarına

göre daha azdır. Aydın ve Uzun (2020) araştırmasında benzetme sanatının sıklıkla kullanıldığını saptamıştır. Kaçan da (2023) Kavukçu'nun yüksek yaş düzeylerine seslenen yapıtlarında yer alan benzetmelerin, diğer yapıtlarında yer alan benzetmelere göre daha fazla olduğunu belirtmiştir. Okay (2020) ise Cemil Kavukçu'nun, çocuk yapıtlarında çocuk okurun kolaylıkla anlayabileceği somut benzetmelere başvurduğunu, bu benzetmelerin özgün ve çocuk okurların algı dünyasına uygun olmaları yönünden dikkat çekici olduklarını saptamıştır. Bu veriler ışığında, Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında çocuk okurların yaş düzeylerine uygun sıklıkta benzetme sanatına başvurduğu saptanmıştır. Kavukçu'nun dilin varsıllığının göstergesi olan benzetme sanatını yapıtlarında kullanması yapıtın niteliğini artırmıştır. Bu durum, yapıtın çocuk okur için ilgi çekici hale gelmesine ve çocuk okurun dil gelişimine katkı sunmasına olanak sağlamıştır.

Bu araştırma sonucunda ulaşılan bir başka bulgu, Cemil Kavukçu'nun, yapıtlarında yoğun biçimde deyim kullandığı, Yolun Başındakiler adlı yapıtında diğer yapıtlarına göre deyimlere daha fazla yer verdiği yönündedir. Araştırma sonucunda deyimlerin en az Bir Öykü Yazalım mı? adlı yapıtta yer aldığı görülmüştür. Kaçan da (2023) Cemil Kavukçu'nun yapıtlarının deyim yönünden varsıl olduğu saptamıştır. Bu veriler ışığında, Kavukçu'nun dilin söz varsıllığını gösteren deyimleri yapıtlarında yoğun biçimde kullanması yapıtı dikkat çekici duruma getirerek çocuk okurun okuma isteğini artıracak aynı zamanda çocuk okurun soyut düşünmesini sağlayarak bilişsel gelişimine katkı sunacağı düşünülmektedir.

Bu araştırma sonucunda elde edilen diğer bir bulgu Cemil Kavukçu'nun incelenen çocuk yapıtlarında yalnızca "1" atasözünün yer aldığıdır. Bu atasözü Yolun Başındakiler adlı yapıtta yer almaktadır. Kaçan da (2023) Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında kullandığı atasözü sıklığını beklenenin çok aşağısında bir sayı olduğunu belirtmiştir. Bu veriler sonucunda, Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında atasözlerinin kullanım sıklığı (1) çok geride kalmıştır. Bu durum, çocuk okurun dilin söz varsıllığının etkili örneklerinden ve aynı zamanda ulusal değerlerin aktarılmasında elverişli bir araç olan atasözleri ile karşılaşamamasına neden olmuştur.

Bu araştırma sonucunda elde edilen bir başka bulgu, Cemil Kavukçu'nun Yolun Başındakiler adlı yapıtında, diğer yapıtlarına göre betimlemelerin daha çok yer aldığı yönündedir. Okay (2020) Kavukçu'nun yapıtlarını incelediği araştırmasında yazarın kısa kısa betimlemelerle bir resmin bütününe ortaya koyma yeteneğine sahip olduğunu belirtmiştir. Bu veriler ışığında; Kavukçu'nun betimlemeleri yapıtlarında kullanması, çocuk okurun anlatıyı daha somut biçimde alımlamasını ve düş evreninin genişlemesini sağlayacağı düşünülmektedir. Bu durum yapıt ile çocuk okur arasındaki bağı kuvvetlendirerek çocuğun okuma kültürü edinebilmesini destekler niteliktedir.

Bu araştırma sonucunda elde edilen bir başka bulgu, Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında çizilen kapak resimlerinin çoğunlukla yapıtların konusu ile örtüştüğü yönündedir. Okay da (2020) yapıtların kapak resimlerinin yapıtların konusuyla ve başlığıyla uyumlu olduğunu saptamıştır. Bu veriler ışığında; Kavukçu'nun yapıtlarında kapak resmi ile konunun uyumlu olması, çocuk okura anlatının konusuna ilişkin doğru ipuçları sağlayarak çocuğun merak

duygusunu tetikleyeceği ve çocuk okur ile yapıt arasındaki bağın oluşması adına ilk katkıyı sunacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmadan elde edilen bir başka bulgu, Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında yer alan resimlerin çoğunlukla yapıtlardaki anlatıları somutlayabildiği yönündedir. Aydın ve Uzun (2020) Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında yer alan resimlerin olay örgüsünden kesitler sunduğunu, mekânları ve kahramanları betimleyerek yapıtın çocuk okurun düşün evreninde canlanmasına yardımcı olduğunu ancak resimlerin çocuk okuru tek başına; eğlendirebilecek, resim çizme isteği uyandırabilecek kadar dikkat çekici olmadığını belirtmiştir. Han da (2022) resimlerin çocuk okurların kolayca anlayabileceği yalınlıkta olduğunu ve metinlerin içeriğine uygun olduğunu saptamıştır. Okay (2020) Kavukçu'nun yapıtlarına resim-içerik bağlamında bakıldığında, kimi resimlerin içerikle ilintili olmadığı ya da çizilen kahramanların birbirlerine fazlaca benzedikleri dolayısıyla da bunların yalnızca görsel bir öge olduğunu, içeriğin alımlanmasına pek katkı sağlamadıklarını aktarmıştır. Bu veriler sonucunda, Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında kullanılan resimlerin içeriği çoğunlukla somutlayabildiği görülürken bazı resimlerin içeriği somutlayamadığı saptanmıştır. Yazarın yapıtlarında daha çok anlatıları etkin biçimde somutlayabilen resimleri yeğlemesi, anlatı içeriği ile resim arasındaki tutarlılığı sağlayarak çocuk okurun metni doğru biçimde alımlamasına yardımcı olduğu ancak bu resimlerin çocuk okurun estetik algısının olumlu yönde gelişmesi adına zayıf kaldığı düşünülmektedir.

Bu araştırma sonucunda Cemil Kavukçu'nun yapıtlarında kullanılan resimlerin çoğunlukla doğru konumlandırıldığı bulgulanmıştır. Alan yazına bakıldığında araştırmaların (Okay, 2020; Aydın ve Uzun, 2020; Han, 2022) daha çok resim-anlatı uyumunu ve resimlerin çocuk okurun sanatsal duyarlılığına etkisini belirlemeye yönelik çalışmalar olduğu görülmektedir. Kavukçu'nun yapıtlarında yer alan resimlerin doğru konumlandırılması anlatı ile resim arasındaki bütünlüğe olumlu katkı sağlamaktadır. Bu durum, yazarın yapıtlarının çocuk okura sanatsal duyarlık kazandırarak çocuk okurun yapıt ile arasındaki bağının güçlenmesini sağlayacak nitelikte olduğunu desteklemektedir.

Araştırmanın verilerinden hareketle aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

Cemil Kavukçu'nun yapıtlarının çocuk yazınının temel ögeleri yönünden bütüncül biçimde değerlendirildiği araştırma sayısının yeterli olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda Kavukçu'nun yapıtları nitel yöntemler dışında incelenebilir.

Bu çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda Cemil Kavukçu'nun yapıtları araştırmacılar tarafından öğrencilere okutularak onların görüşlerine dayalı araştırmalar yapılabilir.

Cemil Kavukçu'nun çocuk yapıtları çocuk okurların söz varsılığına katkı sunmak amacıyla eğitim materyali olarak değerlendirilebilir.

Yazar Katkı Oranları

Tüm yazarlar makalenin tüm süreçlerinde eşit oranda rol almışlardır. Tüm yazarlar çalışmanın son halini okumuş ve onaylamıştır.

Çıkar Çatışma Beyanı

Yazarlar çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmektedir.

Etik Kurul İzin Bilgisi

Yazarların etik sorumlulukları başlığının 10. Maddesinde yer alan “Doküman analizi ile gerçekleştirilmiş çalışmalarda etik kurul onayına gerek yoktur.” bilgisinden hareketle araştırmanın etik kurul onay belgesi bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Arıcı, A. F. (2018). *Çocuk edebiyatı ve kültürü*. Pegem Akademi.
- Aydın, İ., & Uzun, M. (2020). Çocuk kitaplarının taşınması gereken özellikler: Cemil Kavukçu'nun "Bir Öykü Yazalım mı?" ve "Masal Anlatma" oyunu adlı eserlerine eleştirel bir bakış. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö7), 315-340. <https://doi.org/10.29000/rumelide.808713>
- Ciravoğlu, Ö. (1999). *Çocuk edebiyatı*. Esin.
- Dilidüzgün, S. (1996). *Çağdaş çocuk edebiyatı*. Yapı Kredi.
- Han, Ş. (2022). *Cemil Kavukçu'nun çocuk kitaplarının çocuk edebiyatının temel öğeleri açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Hamzadayı, E., & Çetinkaya G. (2012). Aytül Akal'da ilişkisel kimlikler ve aile içi iletişim: Oğlum Neredesin, Kızım Neredesin içinde S. Sever (Ed.), *III. Ulusal Çocuk Edebiyatı ve Gençlik Sempozyumu Kitabı* (s. 379-386). Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kaçan, N. (2023). *Cemil Kavukçu'nun çocuk romanlarının simgesel dil açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel.
- Kavukçu, C. (2019). *Berk'in gizli gücü*. Can Çocuk.
- Kavukçu, C. (2019). *Havhav kardeşliği-Bopato 1*. Can Çocuk.
- Kavukçu, C. (2020a). *Özgürlüğe kaçış-Bopato 2*. Can Çocuk.
- Kavukçu, C. (2020b). *Masal kurma oyunu*. Can Çocuk.
- Kavukçu, C. (2021a). *Kafeste bir topuk-Bopato 3*. Can Çocuk.
- Kavukçu, C. (2021b). *Bir öykü yazalım mı?* Can Çocuk.
- Kavukçu, C. (2021c). *Yeşilcik*. Can Çocuk.
- Kavukçu, C. (2021ç). *Yolun Başındakiler*. Günışığı Kitaplığı.
- Kavukçu, C. (2021d). *İlginç Bir Şeyler Yapmalıyız*. Can Çocuk.
- Kavukçu, C. (2022). *Siyah Rüya Taşı*. Can Çocuk.
- Okay, H. (2020). *Cemil Kavukçu –İnsan ve eser-* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Dicle Üniversitesi.
- Özçelebi, H. (2012). Cemil Kavukçu'nun çocuk kitaplarına eleştirel bir bakış içinde S. Sever (Ed.), *III. Ulusal Çocuk Edebiyatı ve Gençlik Sempozyumu Kitabı* (ss.453-461) .Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Sever, S., & Aslan, C. (2012). Çocuk edebiyatı yapıtlarında karakter çerçevesinin oluşturulmasında cinsiyet rollerinin sunuluşu içinde S. Sever (Ed.), *III. Ulusal Çocuk Edebiyatı ve Gençlik Sempozyumu Kitabı* (ss. 691-703). Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Sever, S. (2013). *Çocuk Edebiyatı ve okuma Kültürü*. Tudem.
- Sever, S. (2021). *Çocuk ve edebiyat*. Tudem.

Şirin, M. R. (2007). *Çocuk edebiyatına eleştirel bir bakış*. Kök.

Tekin, A. (2021). Cemil Kavukçu'nun "Bir Öykü Yazalım mı?" adlı çocuk kitabında rastlantısallık. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, (6), 965-985. <https://doi.org/10.47994/usbad.936201>

Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 23(112), 7-17.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.

Extended Summary

1. Introduction

It is very important for children to be exposed to quality literary products so that they can acquire the culture of reading at an early age. At the same time, children's works are tools that directly affect children's language development. While these works enable children to gain awareness and sensitivity of their mother tongue, they undertake extremely important tasks in helping the child make sense of his own existence and in acquiring the material and spiritual elements of the society he lives in. For this reason, children's literature is a special field of scientific study that should be focused on with great sensitivity. Scientific research in this field is important in terms of determining competent works and also directing writers to create qualified works.

The purpose of this research is to examine the basic elements of children's literature in the works of Cemil Kavukçu, who wrote many works for child readers and found his place among the important writers in children's literature. to examine it in terms of subject, character, message, language, expression and picture and to determine what kind of appearance it presents.

As a result of the literature review, it was seen that the number of studies examining Cemil Kavukçu's works was insufficient. At the same time, no study has been found that examines Cemil Kavukçu's children's works in a holistic manner, in the context of the basic elements of children's literature, using frequency and percentage values in the light of numerical data. Examining Cemil Kavukçu's children's works in terms of the basic elements of children's literature will contribute to filling this gap in the literature.

2. Method

Although this research, which evaluates Cemil Kavukçu's works in terms of the basic elements of children's literature, is a qualitative research, the data of the research were collected with the descriptive scanning model. In this research, the document review method was used. As Yıldırım stated, "Qualitative research is research in which qualitative information collection methods such as observation, interview and document analysis are used, and a qualitative process is followed to reveal perceptions and events in a realistic and holistic way in the natural environment" (Yıldırım, 1999, p. 10).

The sample of the data of this research consists of all of Cemil Kavukçu's works (Havhav Kardeşliği- BOPATO 1, Özgürlüğe Kaçış- BOPATO 2, Kafeste Bir Topik- BOPATO 3, Bir Öykü Yazalım mı?, Yeşilcik, Yolun Başındakiler, Berk'in Gizli Gücü, Masal Kurma Oyunu, İlginç Bir Şey Yapmalıyız, Siyah Rüya Taşı) created for child readers.

Cemil Kavukçu's 10 works written for child readers it was examined in terms of the basic elements of children's literature (topic, message, character, language, expression and picture)

in Prof. Dr. Sedat Sever's book titled *Children and Literature*. The data obtained regarding each element of 10 works were presented as frequency and percentage values and evaluated in terms of the basic elements of children's literature.

3. Findings, Discussion and Results

It has been determined that Kavukçu's works are generally competent in terms of the basic elements of children's literature. It has been determined that Kavukçu observes the elements of child-relevance and child reality, deals with topics that may attract the attention of children, and that these topics have suitable features in terms of giving children the love and habit of reading. However, it has been understood that the main characters that the author developed through many methods are individuals with whom the child reader can establish a healthy identification, and that the works include idioms, descriptions and analogies in a way that will increase children's vocabulary, but these works are weak in terms of the presence of proverbs. It has been determined that the messages are of a quality that will develop children's imagination and that the pictures in the works mostly embody the narratives. On the other hand, it has been observed that the works are not free from foreign words and randomness and emotional elements that weaken the fiction.

It seems that the number of studies evaluating Cemil Kavukçu's works holistically in terms of the basic elements of children's literature is not sufficient. In this context, Kavukçu's works can be examined other than qualitative methods.

